

Ünnepi beszéd.

Kedves Magyar Testvéreim!

Ismét viharban áll a magyar, kezében fegyverrel örködik hazája békéjén, nyugalmán, ha mindjárt messze az ezeréves határoktól is. De nemesak ott távol, az orosz rónákon folyik a küzdelem életre-halálra, itthon is a háború szolgálatában áll apja és nagyja a nemzetnek. Így voltunk, így éltünk ezer éven át, így van ez jól most is. A magyarság ezer éve viseli úgynevezett totális háborút, ezer éve áll harcban a nemzet egész ereje, hogy megvédelmezze saját örökségét, amelyet szentnek tart, de azért is, hogy saját testével védje meg Nyugatot, a kereszténységet, amelynek közösségébe belépett.

Am, döröghetnek az ágyúk, sikolthat a puskagolyó, keringhet felettünk repülőgép, egy percre megállít bennünket annak a napnak nagyszerűsége, amelyet ma mutat a naptár.

Március Idusa! Nemzeti megújhódásunk hajnalhasadása!

Közel egy százada immár, hogy ez a nap ünnepnapja lett a nemzetnek s amikor smaragd színbe kezd borulni az ezeréves magyar föld, e napon háborúban éppúgy mint békében, ünnepelőbe öltözik az egész nemzet, zászlók lobognak, ünnepi menetek indulnak s a himnuszok zsolozsmái közül riadóként zúg:

„Talpra magyar! Hí a haza!

Itt az idő! Most, vagy soha!

Azóta a nagy március óta immár másodszor jött el valóban az idő! Hívta, hívja a haza minden épkézláb fiat...

És most már nem is kell a „Talpra magyar“-t szavalni, talpra állt, talpon van ma minden magyar!

Ma is megüljük ezt az ünnepet. Ünnepelünk itthon és bizony, hogy szent érzelmekkel ünnepelnek testvéreink is a lövészárkokban vagy a kórházakban egyaránt.

De ma kivételesen ne nézzük a múltba visszahajló szép szívárványt, ne olvassuk föl a 12 pontot, a kegyelet megsértése nélkül mellőzzük a nagy márciusi ifjúság tetteinek felsorolását; mert olyan idők következtek ránk, amikor a jelenre kell fordítani minden figyelmünket, a végleges diadalért kell az elpattanásig megfeszíteni minden izmunkat, minden idegünket, a jövővel is csak annyit törődve, hogy bármit hozzon is számunkra, nem lehet olyan igaztalan, hogy igaz ügyünket bukni engedje!

De éppen ezekben az időkben kell rámutatnunk mindenkinek okulására, hogy a negyvennyolcas idők dicső emléke, a haza, a szabadságszeretet felmagasztalása évtizedeken át közkincsévé vált a nemzetben; éltető ereje, eleven kovásza lett a magyar léleknek, nemzedékek nőttek fel az eszméi iránti rajongásban és most, amikor fennmaradásunkért, létünkért a legsúlyosabb ál-

dozatot kell napról-napra meghoznunk, szemeinkkel látjuk, hogy nagyjaink nem éltek hiába. Hazaszeretetük, önfeláldozásuk kisugárzó ereje hat, munkál, hősokeket terem újra s a magyar hadi dicsőség egyformán tündököl mindenütt, ahol magyar katonák állnak s harcolnak a szebb, boldogabb magyar jövőért!

Pedig volt idő, talán nem is olyan régen, amikor kezdtünk nem bízni a magyarság erejében... Amikor elharapódzott rajtunk a csüggedés s az ősi magyar átok, a pártoskodás...

Modern mezbe öltözött próféták dicsérték mindent, ami idegen, lekicsinyelték mindent, ami magyar és nemzeti. Szinte általános volt s ránehezedett a lelkekre, hogy a magyar már kiélte önmagát, romlásnak indult, nagy erő kifejtésre többé képtelen...

És amikor elkövetkezett a népek rettenetes erőpróbája, most, amikor egy lángoló világ szélén áll hazánk és szövetségseink népe, a legvéresebb, a legborzalmasabb háború egezföldet rázó viharaiban rendületlenül, sziklaszilárdan állnak a magyar honvédek nemcsak a szárazföldön, a vizeken, hanem a levegőben is.

Ismét fogalomná vált a magyar szív, a magyar bátorság, s egyet jelentenek újra „hős” és „magyar”. — 1849-ben fegyverletételre, 1918-ban Trianonra került a sor, — előbb a zászló begöngyölésére hangzott el az utolsó magyar vezényszó a harcmezőkön, utóbb, Trianonnál a szentistváni Magyarország szétarabolására. És alig egy század múltán a legveszedelmesebb helyeken, ahol igazán ember kell a gátra, ismét ott hangzik a magyar vezényszó, magyarok állanak a tűzben... És amikor rohamra mennek, amikor a legnagyobb pokolban is szilárdan tartják állásaikat... Damjanicsék vezetik őket, Petőfi lelkesít; halhatatlan szellemeik közöttük járnak...

Hiába a legmodernebb fegyver! Hasztalan a legszigorúbb fegyelem, hősi önfeláldozásra csak annak a nemzetnek fiai képesek, amely szabadságáért küzdött, szenvedett; amelynek március idusa és vértanúi vannak!!!

Igen nehéz, de igen nagy időket élünk.

Az új Európát csinálják szuronymilliókkal a szemünk látára. — A világtörténelem nagy könyvében vér- és lángbetűkkel írják nemzetünk históriájának lapjait a mi drága, hős katonáink; most még emberek, néhány évtized múlva halhatatlannok, a történelem idealizált alakjai, akikre bámulattal és esodálattal fognak az utódok feltekinteni... Költők, történetrírók, művészek fogják emlékeiket megörökíteni. Legendák fehér felhőiben fognak feljebb és feljebb emelkedni!... Irni, mesélni fogják majd róluk, hogy az apa, a fiú, a férj könny nélkül, dalolva búcsúzott övétől, mosolyogva, nótázva mentek a halálos rohamra... De mi, akik szemtanúi vagyunk az eseményeknek, néma tisztelettel áldjuk a könnyeket, miket a háború fa-

kaszt, látjuk a mérhetetlen emberi szenvedést, a fájdalmak tengerét, melyen a dicsőség hajójának át kell haladnia...

Derék, drága magyar Honvédeink! Amikor minden emberi szenvedést, sőt a halál rettegett hatalmát is leküzdve, teljesítitek honvédő kötelességteket, hősebbek vagytok ti a mondák lovagjainál, nagyobbak vagytok a legendák hőseinél!

Ha rohamra mentek, elöttetek esattogó szárnyal jár a nemzeti génusz. Csókját nyomja a verejtékes homloketokra. Nyomotokban, körülöttetek egy imádkozó nemzet aggódó fohász lebeg!

Községem ünneplő közönsége!

Szenteljük ezt a márciusi ünnepet drága hőseinknek! Forduljunk feléjük mélységes hálával, testvéri szeretettel!

És ti, községünk hős fiai, bárhol légyetek is, fogadjátok községetek rajongó üdvözlését! Lelküncet, aggódásuncat, mulhatalan szeretetűncet küldjük hozzátok a márciusi szélben, érezzétek meg, mint a rádió antennája a villamos hullámokat; dobogtassa meg szíveteket a mi féltő és büszke nagy-nagy szeretetűnc.

Legyen veletek mindig, minden lépéseketknél, védjen, áldjon és segítsen haza benneteket a magyarok Istene!

Hazádnak rendületlenül
Légy hive, ó, magyar!
Bölcsöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, nálmod kell!

Március 15-i ünnepély.

(Szavaltat: Ünnepe ez a szép nap.)

ÜNNEP EZ A SZÉP NAP.

Ünnepe ez a szép nap; szívben templomokban
A hazaszeretet fáklyája kilobban,
Fényt derít a multa,
Mikor szent hév gyújtá lelkűncet, arcunkat.
S szabadságért vívott gigászi harcunkat
A világ bámulta.

Tavaszi sugártól a természet ébred,
Hegyen, völgyön, síkon megmozdul az élet
És nem hagy pihenni;